

Vlaams
Parlement

vergadering **C51 – BUI2**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 5 november 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over zijn ontmoeting met de Nederlandse minister-president te Maastricht en het Scheldeverdrag - 208 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking van Vlaanderen met Nederland - 232 (2013-2014)	
Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland - 240 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanpassing van het microfinancieringsbeleid - 231 (2013-2014)	12
Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over MO* en IPS - 254 (2013-2014)	14
Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de ondersteuning van bedrijven die uitvoeren naar Angola - 319 (2013-2014)	17
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de kredieten van Dexia aan het Israëlische nederzettingenbeleid - 326 (2013-2014)	21
Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Vlaamse economische diplomatie ten aanzien van China - 335 (2013-2014)	22
■	

Voorzitter: de heer Frank Creyelman

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over zijn ontmoeting met de Nederlandse minister-president te Maastricht en het Scheldeverdrag - 208 (2013-2014)

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking van Vlaanderen met Nederland - 232 (2013-2014)

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland - 240 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Recent was er te Maastricht topperleg tussen de Vlaamse en de Nederlandse minister-president met het oog op het onderhouden en versterken van de economische banden tussen Vlaanderen en Nederland. Ook de Vlaamse ministers Lieten en Crevits en de Nederlandse minister van Economische Zaken Kamp en de Nederlandse minister van Infrastructuur en Milieu Schultz van Haegen waren hierbij aanwezig. Na de ontmoeting was er in diverse media berichtgeving over besproken onderwerpen en intenties.

Aan de vooravond van de ontmoeting in Maastricht, deelde VVD Zeeland, de partij van minister-president Rutte, mee dat zij een aanpassing aan het Scheldeverdrag op de agenda wilden. Als onderwerp van gesprek zag VVD Zeeland de positionering van de Vlaams-Nederlandse delta in Europa als belangrijk item voor de regionale economie en werkgelegenheid, en thema's als grensoverschrijdende arbeid, harmonisatie van belastingen en goedertransport tussen de Zeeuwse regio en Antwerpen, maar expliciet een 'aanpassing' van het Scheldeverdrag had de partij graag geagendeerd en besproken gezien.

Minister-president, in de communicatie na de ontmoeting te Maastricht vernam ik niets over het onderwerp van het Scheldeverdrag. Stond er over deze problematiek niets geagendeerd en/of werd er niets ter sprake gebracht?

Welk overleg is er momenteel op enig niveau bezig over de toekomst van de scheepvaart op de Westerschelde? Hoe schat u de evolutie daarvan in? Kwam er de voorbije periode vanuit Nederland enige nieuwe vraag of aandringen op tafel?

Tijdens de plenaire zitting van 25 januari 2012 kondigde u de website havenvanantwerpeningeveer.be aan. Die site blijkt nu niet actief. Is naar uw aanvoelen de Antwerpse haven dan geenszins meer in gevaar, en vertrouwt u erop dat blijvend gelijke tred gehouden zal kunnen worden in het licht van de verdere evoluties in de internationale maritieme wereld?

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, mijn vraag gaat eveneens over de resultaten van de tweede Vlaams-Nederlandse top in opvolging van de eerste top in Bornem in 2011. Ik heb samen met mevrouw Smaers al een kleine voorafname op deze vraag mogen doen in de vorm van een actuele vraag, meer bepaald wat onderzoek en ontwikkeling betreft.

Anders dan de vragen van de heer Reekmans betreffen mijn vragen veeleer het algemene kader. Minister-president, kunt u een volledig overzicht geven van de concrete afspraken die

werden gemaakt? Wanneer het gaat over een gezamenlijk beroep op EU-fondsen, waarover hebben we het dan concreet? Waar zullen Nederland en Vlaanderen dan concreet optreden? Welke afspraken zijn er ter zake gemaakt?

Kunt u tevens een evaluatie maken of de vooruitgang bespreken van de samenwerking die werd afgesproken tijdens de eerste top in 2011 te Bornem? Ik neem aan dat op zo'n nieuwe top ook even in de achteruitkijkspiegel wordt gekeken om te zien of het afgesproken tracé ook effectief is afgelegd.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister-president, u mag tegenwoordig vaak op de koffie. Dat is een goede zaak. Ik moet u wel waarschuwen, want van te veel koffie krijgt u hartkloppingen en riskeert u 's nachts wakker te liggen. Maar dat hangt in uw geval misschien eerder af van de dossiers en van het verdere verloop daarvan dan van de koffie.

U bent ook recent bij de Nederlandse burenen geweest samen met de ministers Lieten en Crevits voor een tweede Vlaams-Nederlandse top. We horen daar positieve geruchten over in de media. De bijeenkomst zou zeer vruchtbaar zijn geweest en de krachten zouden worden gebundeld op het vlak van innovatie, transport, logistiek. Maar er zijn een aantal knelpuntendossiers die u beter dan wie dan ook kent, minister-president, en die niet in dit rijtje van goednieuwsshow thuishoren. Ik denk dan in het bijzonder aan de Hedwigepolder, de Scheldeverdieping, en de vraag die de heer Reekmans hier heeft gesteld en die me bijzonder interesseert, namelijk het openbreken van Scheldeverdragen of de vraag van de Nederlanders om de inhoud van de Scheldeverdragen opnieuw te bekijken.

Verder zijn er ook het dossier over de koffieshops aan de grens en het dossier van de IJzeren Rijn. Mijn vragen zijn dan ook heel concreet. Hoe zit het, naast de goednieuwsshow in de media, nu werkelijk met deze dossiers? Wat is het statuut van dit overleg? Gaat het om een nieuwe insteek voor de bevordering van de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen? Wanneer is de volgende Vlaams-Nederlandse top? Welke projecten staan er voor 2013 en 2014 op het programma?

Wat was het concrete resultaat van deze vergadering voor het dossier van de IJzeren Rijn en het mogelijks openbreken van de Scheldeverdragen, een vraag die door de heer Reekmans naar voren is gebracht? Ik hoop dat dit niets te maken heeft met de Scheldeverdieping op zich.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Het is hartverwarmend dat er zo veel vragen worden gesteld over een niet onbelangrijke bijeenkomst. We hebben in Vlaanderen ook nog een onderhoud gehad met de minister-president van Noordrijn-Westfalen. Sommigen stellen hier vragen over koffie en andere zaken die daar niets mee te maken hebben en die onrecht doen aan die belangrijke bijeenkomsten die tot nu toe altijd zeer positief en resultaatgericht waren.

De Vlaams-Nederlandse bijeenkomst op 8 oktober in Maastricht heeft zeker een nieuwe stimulans gegeven aan de goede samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. Er is naar verwezen dat we op 4 juli 2011 in Hingene in Klein-Brabant een eerste duidelijk afsprakenkader hebben gemaakt zoals de gemeenschappelijke zending naar Texas, het toekomstonderzoek samen met experts van Nederland en Vlaanderen enzovoort. De afspraken die in 2011 zijn gemaakt, zijn dus allemaal uitgevoerd. De vraag is dus welke afspraken nu zijn gemaakt, en of het de bedoeling is om die ook uit te voeren en daartoe actie te ondernemen.

Wat zijn die nieuwe, bijkomende afspraken? De eerste reeks betreft de evaluatie van de handelsmissie naar Texas. Flanders Investment & Trade (F.I.T.) heeft een evaluatie bezorgd. De deelnemers hebben de missie zeer positief geëvalueerd. In Nederland evalueert men na drie maanden, wat betekent dat die evaluatie nog niet volledig klaar is. Onze evaluatie heeft

men daar besproken. Er is afgesproken dat de evaluaties van de Nederlanders en van F.I.T. zullen worden samengevoegd tot een gemeenschappelijke evaluatie. Omdat ook Nederland zeer positief staat tegenover de missie zal een nieuwe gezamenlijke missie worden georganiseerd. Men gaat behoedzaam tewerk bij het uitkiezen van de landen. Volgend jaar organiseren wij hier verkiezingen, dus het is nog maar de vraag of die reis in onze drukke agenda kan worden ingepast. In elk geval willen beide partijen een vervolg.

De tweede reeks betreft de toekomstige relatie tussen de chemische sector en de prijs en de stabiliteit van het energieaanbod. Men stelt vast dat de chemiesector in de ARRRR-regio – ARRRR staat voor Antwerp-Rotterdam-Rhine-Ruhr-Area – de grootste Europese cluster is, maar ook dat die kwetsbaar is en zwaar onder druk staat wegens de concurrentie vanuit het Midden-Oosten, en ook steeds meer vanuit de VS. Dat heeft te maken met de lagere energieprijzen. Er is een aanpak afgesproken. Wij zullen ons toelagen op nieuwe, hoogwaardige producten en inzetten op duurzame energie. Wij zullen ook de krachten bundelen, door groeiende samenwerking tussen de Nederlandse Topsector Logistiek en het Vlaamse Flanders Innovation Hub for Sustainable Chemistry, afgekort FISCH. In Nederland hebben de Topsector Logistiek en FISCH in oktober overlegd. De resultaten worden bekeken. Het is de chemische sector die daar werk moet van maken, daarbij ondersteund door beide regeringen. Dat moet toestaan om de ARRRR-regio op de kaart te houden en te versterken.

Wat het energieprobleem van de sector betreft, heeft men stilgestaan bij het belang van een betere afstemming van de vraag en het aanbod van elektriciteit op elkaar, dankzij de interconnectiviteit tussen Nederland en Vlaanderen. Dat moet zowel de bevoorradingszekerheid als de energiekosten ten goede komen. Er is afgesproken om samen een toekomstgerichte strategie voor de chemiesector te ontwikkelen die energievraagstukken en andere relevante kwesties zoals het klimaat en de CO₂-uitstoot in aanmerking zal nemen. Schaliegas is zowel in Nederland als hier een delicaat onderwerp. Wij zullen met hen alle informatie uitwisselen. Europa heeft ter zake ook al onderzoek verricht, en de resultaten ervan zullen in rekening worden gebracht. Er is ook afgesproken om intensief samen te werken op het vlak van innovatie, logistiek en transport, en dat samen met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere overheden te doen. Tot zover het luikje chemie, logistiek en transport.

Inzake innovatie zijn er prachtvoorbeelden van Vlaams-Nederlandse samenwerking, zoals het Holst-open-innovatiecentrum in Eindhoven, de samenwerking tussen de kennisinstellingen IMEC-Leuven en de Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO); de samenwerking tussen Bio Base Europe plant en het opleidingscentrum langs het Kanaal Gent-Terneuzen; de samenwerking in het Shared Research Centre Biobased Aromatics tussen TNO en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) in Bergen op Zoom. Wij menen dat wij die samenwerking moeten onderhouden en dat er verder op moet worden gebouwd.

Op het terrein van hightech willen we vaker samen optrekken, met name bij de verdere ontwikkeling van het Nederlands-Vlaamse open-innovatiecentrum Holst in Eindhoven en door een gezamenlijke langetermijnvisie uit te werken. Op het terrein van de biobase zullen wij de modaliteiten verkennen van een gezamenlijk R&D-programma voor duurzame chemie, met betrokkenheid van belanghebbenden. Dat onderzoek moet betrekking hebben op industriële biotech, polymeertechnologie en het probleem van carbon capture. Wat dat laatste betreft, is in Nederland al heel wat onderzoek verricht.

Met betrekking tot zorginnovatie is afgesproken een bijeenkomst te organiseren tussen vertegenwoordigers van de Vlaamse en Nederlandse overheid en andere publieke en private spelers uit de industrie en de kennis- en zorgwereld. Zo willen we nagaan waar er kansen liggen voor nadere samenwerking, en hoe we de biotech-, medtech- en zorginnovatieclusters in onze beide landen wederzijds kunnen versterken, geïnspireerd door initiatieven als Medicon Valley in Scandinavië.

Mijnheer Van Overmeire, verder hebben we beslist om meer samen een beroep te doen op fondsen uit de Europese financieringsprogramma's die zich richten op innovatie en onderzoek. In dat verband hebben we ons voorgenomen om meer samen op te trekken bij de Europese calls in het kader van Horizon 2020. Ook is afgesproken de Interreg-programma's meer in te zetten op innovatieve projecten, en tevens in het Interreg-programma Euregio Maas-Rijn te streven naar een geografische verbreding met de economisch en technologisch relevante regio's Eindhoven en Leuven.

Dan is er logistiek en transport. De goede verbindingen met het achterland, zowel in Nederland als in Vlaanderen, zijn natuurlijk van levensbelang. Wat is ter zake afgesproken? Middels de corridorstudies willen we in kaart brengen waar er investeringen in infrastructuur nodig zijn. Vlaanderen en Nederland voeren veelvuldig corridorstudies uit vanuit het eigen perspectief. Met het oog op het ontwikkelen van een visie op de toekomst wordt er een meerwaarde gezien in het gezamenlijk uitvoeren van die corridorstudies binnen het gebied van de Vlaamse-Nederlandse Delta en ten aanzien van het ontsluiten van dat deltagebied, natuurlijk voortbouwend op de reeds beschikbare onderzoeksresultaten. Ook kunnen we samenwerking intensiveren met betrekking tot vlotte en veilige goederenstromen die grensoverschrijdend op het gemeenschappelijke infrastructuurnetwerk plaatsvinden. Zo is er nog een slag te slaan qua afstemming met betrekking tot milieudienstverlening aan de scheepvaart. Dat gaat dan onder meer over walstroomplatformen, het inzamelen van scheepsafval, punten van afvallozing in zeehavens enzovoort. We hebben ook te winnen bij een uitwisseling van kennis over het benutten van liquid natural gas (LNG) als brandstof voor schepen.

Er is ook gewerkt aan een agenda voor een gemeenschappelijke en samenhangende ruimtelijke ordening, die bijdraagt tot een betere concurrentiepositie van Nederland en Vlaanderen. Daarbij moet natuurlijk ook worden gelet op de leefbaarheid.

We hebben ook vastgesteld dat op andere terreinen de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen zeer goed is. We hebben het voornemen geuit daar verder aan te werken en dat te versterken. Nederland en Vlaanderen delen een taal en een cultuur. Er is dan ook afgesproken dat we ons op het culturele vlak vaker gezamenlijk zullen presenteren. Dat zal bijvoorbeeld tijdens de Frankfurter Buchmesse in 2016 gebeuren.

Ook grensoverschrijdende samenwerking op het vlak van arbeid blijft een belangrijk aandachtspunt. Zeker in het kader van de sluiting van Ford Genk zijn er op dat vlak concrete stappen gezet.

Tot slot zullen we ook op het terrein van onderwijs en onderzoek vaker samen optrekken.

Deze tweejaarlijkse ontmoeting is dus zeer belangrijk, en was ook zeer gevuld. Dit moet ook heel concreet worden gemaakt. We hebben er absoluut alles aan gedaan om dat ook verder mogelijk te maken en op te volgen.

Ik wil nog even ingaan op een aantal zogenaamde knelpunt dossiers. De uitvoering van de Scheldeverdragen van 2005 is niet op de agenda gezet. Sinds de beslissing van het Nederlandse kabinet-Rutte II in november 2012 om de procedure van start te laten gaan voor de ontpoldering van de 300 hectare van de Hedwigepolder, conform het desbetreffende Scheldeverdrag, is er ambtelijk immers goed en voortvarend samengewerkt. Bovendien is het zo dat alle aspecten van de uitvoering van de Scheldeverdragen aan de orde komen in de door die verdragen bestendigde gemengde organen. Mijnheer Reekmans, het is niet omdat iemand een website lanceert en daar van alles en nog wat opzet, dat u zich zorgen moet maken omdat ter zake belangrijke problemen zouden bestaan. Dat is gelukkig niet zo. U hoeft zich daar dus geen zorgen over te maken.

De kwestie van het natuurherstel is het enige overblijvende element van niet-uitvoering van de Scheldeverdragen, maar dat is geen reden om politiek te interveniëren in de vooruitgang van de ambtelijke behandeling. De Nederlandse regering kent het standpunt van de Vlaamse

Regering, namelijk dat de Scheldeverdragen van 2005 onverkort en conform onze afspraken moeten worden uitgevoerd. Ik verwijs naar de Latijnse spreuk die iedereen nu kent: *pacta sunt servanda*. Er is geen enkele reden om te betwijfelen dat het huidige Nederlandse kabinet daar een andere zienswijze over heeft, ook getuige de regeerverklaring. Er is dan ook van mijn Nederlandse collega geen enkel verzoek gekomen om een aanpassing van het Scheldeverdrag op de agenda te zetten of er überhaupt over te spreken. De informatie die u heeft bereikt en waaruit zou blijken dat dit zou zijn gebeurd, is volstrekt naast de kwestie en valt eigenlijk wat te betreuren. Maar goed, ik heb niet alle websites en alle uitlatingen in de hand. Ik probeer de mijne al zo goed mogelijk te formuleren, en voor mij is dat al voldoende.

Het andere knelpunt, de IJzeren Rijn, een federale bevoegdheid waar we bij betrokken zijn, is wel besproken. Dat is zowel door minister-president Rutte als door mij als door de twee bevoegde ministers aangekaart. De Federale Regering zou het ‘memorandum of understanding’ midden november behandelen, zodat er geen enkele onduidelijkheid meer bestaat.

We hebben het daarover gehad met minister-president Kraft van Noordrijn-Westfalen. Zij zei in Davos dat we moesten wachten tot na de Duitse verkiezingen omdat de deelstaten en de federale overheid een andere visie hebben. Aangezien het federale bestuur binnenkort opnieuw wordt samengesteld, zullen we het dossier opnieuw oppikken en trachten vooruitgang te boeken, samen met de federale collega’s.

Voor de Nederlanders is het historisch tracé geen probleem. Voor de Duitsers is het wel delicaat. Dat is stof voor een andere vraag, als u geïnteresseerd bent in het contact met de minister-president van Noordrijn-Westfalen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister-president, ik heb niet gevraagd naar de smaak van de koffie. Mijn vragen waren pertinent. U en minister-president Rutte profileren zich bij internationale handelsmissies als één geheel, als één entiteit, om de regio’s te promoten. Ik vind dat positief. Dat kan een meerwaarde zijn voor onze ondernemers.

U doet nogal laconiek en eigenlijk heel oneerbiedig. U wilt niet alle websites bekijken, maar dat hoeft ook niet, u moet enkel De Telegraaf en andere grote Nederlandse kranten lezen. Dat is toch logisch als we ons samen promoten. De voorzitter van de VVD, een beleidspartij, heeft aangekondigd dat het op de agenda komt. U kunt dit hier moeilijk afdoen als een ‘websiteberichtje’. Het is wel de minister-president van Nederland! U had die dag wel degelijk een babbel met een verantwoordelijke van de partij van de minister-president. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Dat u niet alle websites bekijkt, slaat nergens op.

U zegt dat u inzake het Scheldeverdrag heel goed hebt samengewerkt. Als dat klopt, waarom zou u dit dan niet bespreken? U zou elkaar toch het compliment moeten geven dat u goed bezig bent en dat er vooruitgang is. Ik vind dit bizar. Ik ken de gewoontes niet. Maar u had toch een gemoedelijk gesprek. Het is toch niet altijd op het scherp van de snede. U zou toch best kunnen praten over de stand van zaken van het dossier. Maar u hebt het er helemaal niet over gehad.

De VVD-leider van Zeeland zegt dat het op de agenda moest komen en zelfs dat het erop stond. U ontkent dat. Ik weet niet wie hier de waarheid spreekt. Ik kan minister-president Rutte niet interpelleren, dus ik kan alleen u geloven. Ik moet u wel geloven. Dit is een zeer bizarre zaak. Dat is de reden van mijn vraag. U hebt in de media gezegd dat u het niet ter sprake hebt gebracht.

Uw antwoord betreffende de Westerschelde is onduidelijk.

Van websites gesproken, op 25 januari hebt u aangekondigd dat www.havenvanantwerpen.be in gevaar was. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Neen, het was mevrouw De Ridder. Het is aangekondigd tijdens de plenaire vergadering, maar niet door u. Excuseer me. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Ik hoop dat dat ten minste besproken werd met minister-president Rutte! Wat goed loopt, moet misschien niet worden besproken, maar ik hoop dat de toekomst van de haven van Antwerpen toch vijf minuten aan bod is gekomen. Ik hoop daarover iets meer te horen van u. Ik weet dat u daar graag geheimzinnig over doet. Ik hoop straks nog iets meer te vernemen.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, ik keer nog even terug naar Bornem 2011. Een van de afspraken daar was de oprichting van een Nederlands-Vlaamse denkgroep ‘Toekomstverkenning’. Dat is hier in 2011 even ter sprake gekomen. Het idee kreeg veel steun. Vier Vlamingen en vier Nederlanders zouden samen uitzoeken hoe Vlaanderen en Nederland op middellange termijn, 2020-2040, konden samenwerken.

Ik lees de opdracht nog eens voor: “Deskundigen uit Vlaanderen en Nederland zullen een lijst opstellen van ontwikkelingen die op lange termijn de samenleving in Vlaanderen en Nederland kunnen beïnvloeden, die bijgevolg van gemeenschappelijk belang zijn voor de toekomst van Vlaanderen en Nederland, en doordachte gemeenschappelijke beleidsbeslissingen vereisen. De opdracht wordt uitdrukkelijk geplaatst in het kader van toekomstige economische mogelijkheden in de brede zin. Er wordt gestreefd naar gemeenschappelijke strategische projecten met betrokkenheid van bedrijfsleven en kennisinstellingen, rekening houdend met het Nederlands topsectorenbeleid en het hiermee corresponderend Vlaams Nieuw Industrieel Beleid. In het licht hiervan zal een keuze worden gemaakt van projecten die verder zullen worden bestudeerd via een structurele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. Die keuze zal resulteren in een actieplan voor de toekomst, meer bepaald een voorstel tot een gemeenschappelijk werkprogramma Vlaanderen-Nederland 2013-2014, dat aan de Vlaamse Regering en aan de Nederlandse regering ter goedkeuring zal worden voorgelegd.”

Dat is de opdracht die deze acht mensen toen hebben gekregen. Ik vraag me af wat nu de stand van zaken is. Op 7 juni 2013 heeft de denkgroep een rapport voorgesteld. Indien ik goed ben ingelicht, is dat rapport in Maastricht besproken. Wat is het statuut van dit rapport?

De deskundigen zouden een lijst opstellen. Beide betrokken regeringen zouden tot een gezamenlijk werkprogramma Vlaanderen-Nederland 2013-2014 komen. Voor zover ik weet, bestaat dat gemeenschappelijk werkprogramma nog niet. Het is ondertussen november 2013. Misschien is het rapport het werkprogramma. Ik zou daar graag meer uitleg over krijgen. Bestaat er een werkprogramma? Welk statuut heeft dit? Hoe verhoudt dit zich tot, bijvoorbeeld, de strategische nota Nederland, die in 2019 afloopt en waarvan ik hoor dat het in de praktijk nog wat zou blijven doorlopen?

Ik heb de indruk dat de gesprekken in Maastricht vooral betrekking hadden op een aantal concrete dossiers. Dat is logisch. De minister-president heeft, samen met zijn Nederlandse ambtsgenoot, getracht aan de kar te trekken en een en ander te deblokken. Dat is allemaal prima. De bedoeling van de denkgroep bestaat er uiteraard in op langere termijn strategisch te denken. In dit verband is het jaar 2040 in het vooruitzicht gesteld. Ik heb de indruk dat dit alles wat op de achtergrond is verdwenen.

Heeft de denkgroep haar werkzaamheden beëindigd? Stopt het hiermee? Komt er nog iets meer, zoals een document? Wat is dan het statuut van dat document? In welke mate zal het Vlaams Parlement hierbij worden betrokken?

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister-president, een aantal elementen in uw antwoord zijn natuurlijk positief, ik wil daar niet flauw over doen. Er komt samenwerking op het vlak van innovatie en van onderzoek en ontwikkeling. Er komt samenwerking met betrekking tot een strategie om de petrochemische cluster te versterken. Dat zijn goede zaken.

Bepaalde andere zaken gaan echter een pak minder goed. Daartoe behoren net die twee dossiers waar ik enorm veel belang aan hecht: de IJzeren Rijn en de Scheldeverdieping.

Wat de Scheldeverdieping betreft, voel ik me al wat gerustgesteld. U hebt net verklaard dat de Nederlanders helemaal niet proberen die verdragen weer open te breken. Dat was blijkbaar een kwakkel die in de marge op een of andere website is verschenen.

Wij hebben die verdragen al in 2005 afgerond en de uitvoering is ook al van start gegaan. We hebben tot 2012 op een bevestiging door het Nederlands kabinet moeten wachten. Als we naar de door de Nederlanders gehanteerde timing kijken, kunt u ons er dan ook niet van verdenken al te lichtzinnig met onze ongerustheid om te gaan.

Minister-president, ik heb een concrete bijkomende vraag. Als het openbreken van de Scheldeverdragen niet aan bod is gekomen, vraag ik me af wat wel aan bod is gekomen. Gaat het om de timing van de uitvoering? Zoals u beter dan wie ook weet, is die timing zeer gedetailleerd vastgelegd. De komende maanden en jaren zal een schema voor de onteigeningen en de vergoedingen worden opgesteld. Dit schema zal ook op de aanvang van de werken betrekking hebben. Hebt u al enig zicht op die timing? Hebt u dit goed opgevolgd? Is er al dan niet sprake van enige vertraging? Is de handhaving van de timing tijdens de vergadering aan bod gekomen? Zoals u weet, moeten we in 2014 opnieuw een vergunning voor onze onderhoudsbaggerwerken in de Schelde krijgen. Het is dan ook van cruciaal belang dat de timing aan Nederlandse zijde wordt gevolgd.

Het tweede dossier dat me na aan het hart ligt, betreft de IJzeren Rijn. Hoewel u dit misschien niet zo graag hebt, verwijs ik opnieuw naar een website. Ditmaal gaat het om de website van het Algemeen Nederlands Persagentschap (ANP), waar op 4 oktober 2013 onder de titel ‘IJzeren Rijn reptielenbroedplaats’ een tekst met een foto is gepubliceerd waarin sprake is over een overeenkomst die ProRail en het Nationaal Park De Meinweg zouden hebben ondertekend. Volgens die overeenkomst zou een gedeelte van de in onbruik geraakte spoorlijn worden opgeruimd en als broedplaats voor reptielen en amfibieën worden gebruikt.

Dit bericht is, voor alle duidelijkheid, op de website van het ANP verschenen. ProRail en het Nationaal Park De Meinweg zouden een overeenkomst hebben gesloten. Daar word ik lichtjes ongerust van. Dit lijkt me een ideaal punt om tijdens een meeting bij uw Nederlandse ambtsgenoot aan te kaarten.

Die overeenkomst zou het historisch tracé in de problemen brengen. Wat de uitvoering betreft, is er volgens u aan Nederlandse zijde geen probleem. Ik zou daar graag wat meer uitleg over krijgen. Was dat u bekend? Zult u dat aankaarten? Op welke wijze zult u dat aankaarten?

Minister-president, indien dat voor u nieuw zou zijn, kan ik u het artikel wel bezorgen. Ik ga ervan uit dat u zo snel mogelijk het nodige zult doen om dit punt tijdens een gesprek met onze noorderburen op te werpen. Een overeenkomst tussen ProRail en een natuurvereniging om een gedeelte van ons historisch traject als een broedplaats voor amfibieën in te richten, lijkt me relevant. Hopelijk zult u ons binnen enkele weken kunnen vertellen dat het weer om een kwakkel ging. Ik reken in dit verband alvast op u.

Mijn bezorgdheid met betrekking tot het dossier van de IJzeren Rijn omvat nog een tweede onderdeel. Volgens u betreft het hier een federale bevoegdheid. Ik ontken dat niet. We weten echter allemaal dat de Vlaamse Regering hier moet achter zitten. Indien de Vlaamse Regering hier geen prioriteit van maakt, zal de NMBS dat ook niet doen. De houding is enigszins dubbel. Het zal van onszelf afhangen of dit effectief zal worden gerealiseerd. Ik heb me laten vertellen dat hierover met de NMBS overleg wordt gepleegd. Ik zou u graag horen bevestigen dat dit voor de Vlaamse Regering een prioriteit is.

Ik vat even samen. Ik heb twee bijkomende vragen gesteld. Mijn eerste vraag betreft de timing in verband met de Scheldeverdieping. Daarnaast is er nog het dossier van de IJzeren

Rijn. Kunt u ontkrachten dat een gedeelte van het tracé als broedplaats zal worden ingericht? Kunt u ons vertellen op welke wijze u dit met uw Nederlandse ambtsgenoot zult bespreken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik houd niet alle websites in de gaten. Aangezien de Vlaamse volksvertegenwoordigers dat blijkbaar wel doen, ben ik wat gerustgesteld. Indien er iets van enig belang zou verschijnen, zal daar onmiddellijk een vraag om uitleg over worden gesteld. Ik ben dan ook gerust dat niets aan mijn aandacht zal ontsnappen. Al die websites worden hier gescreend.

Datzelfde geldt voor politieke partijen, mijnheer Reekmans. Noch in Vlaanderen noch in Nederland houd ik me bezig met wat politieke partijen allemaal zeggen. Wanneer u me daarover informeert, dan weet ik dat natuurlijk wel, maar ik houd me er zelf niet mee bezig. Wanneer er dan uitspraken worden gedaan door de voorzitter van een politieke partij waar u naar verwijst, en die zegt dit op de agenda te zullen zetten, dan kan ik enkel herhalen dat de minister-president van Nederland dit niet op de agenda heeft gezet en daar dus niet op ingegaan is. Ik hoop dat u in uw politieke carrière ook de mogelijkheid hebt om dergelijke internationale contacten te hebben. Dat is zeer interessant. Zeker met Mark Rutte is dat een zeer gemoedelijk contact. Wij vinden van onszelf dat we heel goed bezig zijn, we hoeven dat niet te herhalen.

Het gaat om contacten op internationaal niveau. Dat betekent dat agenda's vooraf worden besproken en dat de medewerkers alles grondig voorbereiden. Er wordt heel efficiënt gewerkt. Het is dus niet zo dat er daar zomaar een agendapunt kan worden bijgevoegd. Het gaat langs beide kanten om indrukwekkende delegaties.

's Avonds was er een diner met de vertegenwoordigers van de industrie en van de haven. De heer Eddy Bruyninckx was daar ook aanwezig. Als de Antwerpse haven echt in gevaar was geweest, dan had hij daar zeker een punt van gemaakt. De formule die wij nu toepassen, is dat wij starten met een politieke ontmoeting op hoog niveau. Nadien organiseren wij een diner met de captains of industry, zowel van Nederland als van Vlaanderen, waarbij bepaalde punten kunnen worden besproken. De haven van Antwerpen is niet in gevaar en is daar dan ook niet aan bod gekomen.

Mijnheer Van Overmeire, wat die toekomstverkenning betreft, hebt u gelijk dat de oorsprong van het idee in Hingene tot stand is gekomen. Nederland heeft een instituut dat rechtstreeks onder de minister-president valt en dat een langetermijnvisie geeft. We hebben ons in 2011 afgevraagd of het niet wijs was om ook in Vlaanderen zo'n instituut te hebben. We vonden toen echter dat het niet wijs was om er nog eens een instituut bij te nemen. We worden immers al overwoekerd door instituten en adviesorganen. We hebben dan ook besloten te kijken hoe Nederland dit aanpakt en te starten met een eerste voorzichtige poging om dat samen te doen. De experts van Nederland en Vlaanderen zijn gaan samenzitten over bepaalde zaken. Daar bestaat trouwens een rapport over dat als mededeling naar de Vlaamse Regering is gestuurd. Het is geen enkel probleem om dat ook aan het parlement te bezorgen.

De afspraak is dat de ministers die bevoegd zijn voor mobiliteit en openbare werken, en voor innovatie dit verder zelf bekijken en daar uitvoering aan geven, samen met hun Nederlandse collega's. Wij meenden immers dat het beter is dat de vakministers eerst onderling bekijken in welke mate bepaalde aanbevelingen van die experts verder kunnen worden opgevolgd.

Wat het werkprogramma betreft, is de afspraak dat de vakministers bekijken in welke mate er uitvoering kan worden gegeven aan het rapport. Op een bepaald moment moeten we dan nagaan waar die vakministers staan en welke uitvoering zij onderling hebben afgesproken. Het is beter resultaten te boeken in die verschillende domeinen. Ik ben ervan overtuigd dat dit het snelst kan tussen de vakministers onderling.

Vraag is of we daar nu verder mee gaan en een volgende opdracht zullen geven. Ik denk dat we een evaluatie moeten doorvoeren. Blijkt die te voldoen, dan moeten we een stap verder zetten. Het was eigenlijk een de facto samenwerking. Hoe kijken onze Nederlandse collega's daartegenaan? Het ging in eerste instantie om een benadering ad hoc. Moeten we daar nu wel of niet een vervolg aan geven? Deze vraag moet zeker verder worden bekeken.

Wij zijn een beetje terughoudend om een Vlaams toekomstinstituut in het leven te roepen met alles erop en eraan. De uitdagingen waar Nederland voor staat, zijn ongeveer identiek aan de Vlaamse. We moeten dan ook onze krachten bundelen. Nederland reageert daar positief op.

Mevrouw De Ridder, er is een ambtelijk overlegforum waar de timing wordt opgevolgd. Er was dan ook geen enkele reden om dit naar een politiek niveau te hijsen. Het hoogste politieke niveau in Vlaanderen en Nederland is dat van de minister-president. De Schelde is verdiept. Wij moeten ervoor zorgen dat het baggeren niet in gevaar komt enzovoort. Ook die andere zaken worden uitgevoerd. Wanneer die op dat niveau op een goede manier kunnen worden opgevolgd, hoef ik daar niet elke keer mijn neus tussen te steken.

Wat de timing betreft, is er verdere opvolging door de bevoegde minister Crevits. Ik heb geen weet van problemen in verband met de timing.

Wat de IJzeren Rijn betreft, is er een historisch akkoord. Nederland weet heel goed dat er een verdrag is over het historisch tracé. Wanneer er dan akkoorden worden gesloten over reptielen enzovoort, dan weet u als jurist ook dat een verdrag helemaal bovenaan staat. Alle akkoorden die in strijd zouden zijn met dat verdrag, vormen een probleem. Het is het eerste dat ik over die reptielen hoor. Dat is niet aan bod gekomen. De Nederlanders hebben het niet gehad over dat akkoord over reptielen in een bepaalde regio dat het historisch tracé zou hypothekeren. Ik ga er ook van uit dat men in Nederland goed weet dat die historische akkoorden moeten worden nageleefd.

Verder weet men in Nederland ook dat de uitvoering van die akkoorden te vergelijken is met de uitvoering van de akkoorden over de verdieping van de Schelde. Men is daar nu zeer gevoelig voor omdat men geen juridische of politieke problemen wil creëren. Wat het overleg van de NMBS betreft, dat wordt opgevolgd door minister Crevits. Ik zal haar deze vraag doorgeven. Of misschien kunt u haar die vraag zelf expliciet en rechtstreeks stellen.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik kan niet anders dan vaststellen dat de ambities inzake structurele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland intussen wat naar beneden zijn bijgesteld. Het was heel duidelijk de bedoeling om tot een werkprogramma te komen. Die denkgroep levert een rapport af waarin men letterlijk zegt zelf niet in een positie te verkeren om een dergelijk werkprogramma te formuleren. Maar de individuele leden van de groep houden zich beschikbaar om de beleidsvoorbereiders daarbij verder te adviseren. Het is geen werkprogramma, en uit de tekst blijkt dat ook niet. U zegt dat de ministers zelf maar moeten nagaan wat zij uit dat rapport kunnen halen, maar dat is wel iets anders dan een werkprogramma dat door de Nederlandse en Vlaamse regeringen is goedgekeurd. Op dat vlak ligt uw ambitie lager dan aanvankelijk is vooropgesteld.

Met de verkiezingen van 2014 in het vooruitzicht begrijp ik dat het onrealistisch is om nu nog grote verbintenissen aan te gaan. Maar ik betreur toch een beetje dat de aanzet tot structurele samenwerking en de uitbouw van een langetermijnvisie tot 2040 – wij zijn daar in 2011, samen met bekende mensen, met veel enthousiasme aan begonnen – dreigt te verzanden. Ik kan slechts hopen dat na mei 2014 de draad weer wordt opgepikt.

Mevrouw Annick De Ridder: U hebt het goed, minister-president, ik ben juriste. Ik ken het statuut van een verdrag. Ik ben vooral bezorgd over de politieke bedoelingen van Nederland. Als men in een verdragsrechtelijk kader akkoorden afsluit, maar nadien blijkt dat dit niet ernstig wordt genomen, dan zegt dat veel over de politieke intenties van Nederland inzake het

dossier van de IJzeren Rijn. Ik zou u willen vragen om deze bekommernis aan de Nederlanders over te maken, want daar gaan de woorden en daden nogal eens een verschillende kant op.

Voorts ontvang ik graag meer informatie over het overleg met de NMBS. Als u die informatie niet via minister Crevits kunt krijgen, zal ik haar daarover een vraag stellen. Misschien is het nuttig dat u die informatie aan alle commissieleden laat bezorgen.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik zal het artikel over de reptielen met zeer veel aandacht lezen. Mijnheer Van Overmeire, het zou kunnen dat ik mij niet goed heb uitgedrukt, maar ik ben het met u helemaal niet eens dat wij onze ambities naar beneden hebben aangepast, integendeel. Het is wel belangrijk dat wij resultaatgericht werken. Ook in het verleden zijn er belangrijke vergaderingen met Nederland gehouden. Het is zaak dat men elkaar niet met mooie volzinnen bewierookt, maar wel dat men resultaten boekt. Het expertenrapport is in Maastricht aan bod gekomen. Men heeft het gehad over de chemiesector, de innovatie en de aanbevelingen ter zake. De vakministers hebben een aantal praktische afspraken gemaakt. Zij hebben de opdracht gekregen om van een aantal aanbevelingen werk te maken. Hoger kan onze ambitie niet liggen.

Het is dan nog de vraag of wij samen gaan onderzoeken of wij inzake andere onderwerpen over de toekomst gaan nadenken. De vraag is interessant, en een antwoord moet niet wachten tot na de verkiezingen van mei 2014. Wij moeten er wel voor zorgen dat wij resultaatgericht werken. Samen een instituut oprichten, is eenvoudig, zeker wanneer wij daarvoor middelen ter beschikking stellen. Er zullen bijvoorbeeld nogal wat mensen deel willen uitmaken van een Vlaams-Nederlands toekomstinstituut. Maar tot wat moet het dienen? Wij moeten stap voor stap werken, vraag- en resultaatgericht. Ons ambitieniveau is hoog genoeg, maar als u concrete voorstellen hebt, dan ben ik bereid om die te onderzoeken, en daarvoor moet u niet wachten tot 2014.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanpassing van het microfinancieringsbeleid - 231 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister-president, collega's, in een recent rapport van Pax Christi Nederland staat dat de Vlaamse bank KBC een lening van 72,5 miljoen dollar verstrekte aan Serco, een bedrijf dat onder meer kernwapens produceert. Deze lening werd verstrekt door een consortium waarin KBC participeert. De lening werd verstrekt in maart 2012, dus vrij lang nadat de Vlaamse overheid een zeer grote rol in KBC kreeg toebedeeld, toen wij aanzienlijke waarborgen hebben verstrekt.

De Vlaamse houding ten aanzien van kernwapens is altijd duidelijk geweest: verspreiding en ontwikkeling is absoluut niet wenselijk. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar het standpunt van onze regering en de vertaling die daaraan werd en zal worden gegeven ten aanzien van KBC. Was de Vlaamse Regering op de hoogte van bovenvermelde kredietverstrekking aan Serco? Zo ja, werd hierover een standpunt aan KBC meegedeeld? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat was het gevolg? Bent u van mening dat het huidige engagement ten aanzien van KBC ons toelaat of verplicht ons standpunt met betrekking tot het investeren in kernwapens kenbaar te maken? Zo ja, op welke manier gebeurt dit? Voorziet u nog in initiatieven ter zake?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, minister-president, collega's, het onderwerp intrigeert mij. Als er aanpassingen aan het microfinancieringsbeleid gebeuren, dan ben ik erg geïnteresseerd, maar ik denk dat de vraag eigenlijk over iets anders gaat.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, de vredesbeweging Pax Christi publiceerde op 10 oktober 2013 een rapport waarmee ze de aandacht wil vestigen op de betrokkenheid van financiële instellingen bij de financiering van de kernwapenindustrie wereldwijd. Het rapport – dat ook op een website staat – deelt financiële instellingen in drie categorieën in: 'the hall of fame', 'the runners-up' en 'the hall of shame'. KBC wordt, samen met Belfius, ING, Delta Lloyd Groep en andere Europese financiële instellingen, ondergebracht in de categorie 'runners-up'.

De argumentatie, wat KBC betreft, staat op bladzijde 74 van het rapport. Het komt erop neer dat KBC vandaag tot de middenmoot behoort, maar de bank wordt door Pax Christi aangemoedigd om zijn beleid nog aan te scherpen, zodat KBC in een volgend rapport de beste van de klas kan zijn. KBC wordt in dit rapport vermeld voor zijn betrokkenheid bij de financiering van het Britse bedrijf Serco. Serco is een dienstenbedrijf – een outsourcing company – dat werkt voor de Britse overheid. Het bedrijf is onder meer actief in facilitair management, onderwijs en gezondheidszorg. Zo beheert Serco bijvoorbeeld het netwerk van stadsfietsen in London of van gevangenen voor de overheid. Serco besteedt 20 procent van zijn staf en omzet aan het beheren van militaire installaties, inclusief nucleaire. Het levert diensten aan zowel het Britse, Amerikaanse als Australische leger. Het Europees Parlement is klant van hun Europees hoofdkwartier in Brussel, dat 300 medewerkers telt.

Ik heb informatie bij KBC laten inwinnen. U weet dat wij geen aandeelhouder van KBC zijn, maar wij hebben wel ingeschreven op kapitaalversterkende effecten en hebben twee vertegenwoordigers in de raad van bestuur, zonder stemrecht in de algemene vergadering. In die zin kunnen wij bezorgdheden vertolken die in dit parlement leven. Maar wij hebben geen zeggenschap over het kredietbeleid van de bank. Dat zou trouwens ook niet kunnen, gezien de regels die de toezichthouder oplegt. Wegens deontologische en wettelijke verplichtingen kan en mag KBC overigens geen informatie geven over individuele klantendossiers. Het is dus evident dat de Vlaamse Regering niet op de hoogte is van kredieten die al dan niet aan particulieren of bedrijven worden toegestaan.

KBC heeft wel meegedeeld zeer terughoudend te zijn als het gaat over de financiering van om het even welke wapengerelateerde activiteit, en elk dossier wordt aan een zorgvuldige analyse onderworpen. De bank past sinds 2004 een strikt beleid toe voor investeringen in de wapenindustrie. Dat beleid houdt in dat KBC weigert te investeren in om het even welk bedrijf dat te maken heeft met de ontwikkeling, de samenstelling of het verhandelen van controversiële wapensystemen of hun essentiële onderdelen. Biologische wapens, antipersoneelsmijnen, clusterbommen en munitie en wapens die verarmd uranium bevatten, worden beschouwd als controversieel, terwijl nucleaire wapens binnen het wettelijke en deontologische kader niet als zodanig worden gecatalogeerd. Dat stond trouwens ook te lezen in De Morgen van 11 oktober 2013.

Ik kan er tot slot nog aan toevoegen dat KBC me heeft verzekerd het debat hierover in de media ter harte te nemen. KBC heeft me meegedeeld – en ik citeer – “dat het intern het debat zal voeren in de komende maanden”.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Als dat interne debat zal worden gevoerd, dan zullen we met onze twee vertegenwoordigers in de raad van bestuur toch wel onze zeg kunnen doen, zelfs zonder stemrecht en zo te hebben. Ik hoop dat dan ook aan die twee vertegenwoordigers kan worden meegedeeld dat onze bezorgdheid in die raad van bestuur kan worden vermeld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over MO* en IPS
- 254 (2013-2014)**

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, minister-president, mijn vraag is deels achterhaald door de feiten. De urgente vraag met betrekking tot het al dan niet verlengen van het subsidiedossier is ondertussen immers opgelost, in die zin dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen. Toch vond ik het de moeite waard om de vraag alsnog te stellen, om een aantal redenen.

Ik vraag me om te beginnen af hoe het mogelijk is dat medio oktober 2013 nog moest worden beslist over een subsidiedossier dat drie jaar bestrijkt en waarvan het eerste jaar 2013 is, dat dus met andere woorden al voor bijna een derde door de feiten was achterhaald. Uit de informatie die ik van het tijdschrift zelf heb gekregen, bleek dat het oorspronkelijk een vraag moest indienen voor een jaarverlenging en dat daarna is gevraagd een dossier voor drie jaar in te dienen, maar eigenlijk zat u op het moment van uw beslissing al voor ongeveer een derde vast, omdat de uitgaven al waren gebeurd en 2013 al voorbij was. Ik vind dat het parlement een antwoord mag verwachten wat dat aspect betreft.

Een ander aspect overschrijdt enigszins het concrete subsidiedossier van MO*. Ik was verbaasd door de capita selecta die we onder ogen hebben gekregen van het advies van de Inspectie van Financiën. Het advies zelf heb ik niet. Goed, we gaan die discussie niet heropenen. Wel heb ik de reactie van de academicus uit wiens rapport de Inspectie van Financiën heeft geciteerd om een negatief advies te geven over dat subsidiedossier. Ik heb daar toch vragen bij.

Ik ga ervan uit dat wie zijn eigen mening wil realiseren in de maatschappij, in het publieke leven, aan politiek moet doen. Ik ga er ook van uit dat de Inspectie van Financiën een andere taak heeft, een taak die in grote mate betrekking heeft op de wettigheid en de regelmatigheid van overheidsuitgaven en die in veel geringere mate een opportuniteitscontrole is. Als men zich dan toch op dat terrein begeeft, dan lijkt het me niet onbelangrijk dat men daarbij ook een zekere mate van deontologie respecteert.

Mij is een brief onder ogen gekomen van professor Stijn Joye, die zich ten zeerste verzet tegen het gebruik dat de Inspectie van Financiën van zijn studie heeft gemaakt: niet alleen worden een aantal zaken uit hun context gerukt, maar er wordt ook ronduit het omgekeerde gezegd van wat in de studie staat. Minister-president, dat vind ik toch een probleem. Het is waarschijnlijk moeilijk, als men zolang bezig is, om zich altijd te houden aan zijn nauw omschreven taak. Ik begrijp ook de drang die soms ontstaat om te denken dat men het beter kan, maar ik meen dat een zekere intellectuele eerlijkheid en deontologie ook in die instanties aan te raden zijn.

Nu, ik ben blij dat de Vlaamse Regering die beslissing heeft genomen. In 2011 is er een resolutie gekomen van een aantal leden, niet alleen over MO*, maar over de bredere problematiek van informatiegaring en informatieverstoring over de problematiek van het Zuiden.

Wat mij ervan heeft overtuigd om deze vraag te stellen, is het volgende. Ik ben het lang niet altijd eens met wat in MO* Magazine geschreven staat, maar dat lijkt me geen reden om, als wordt beslist dat er diversiteit moet zijn in de berichtgeving, daar anders tegenover te staan. Een wetenschapper heeft onlangs een heel opmerkelijke uitspraak gedaan. Hij zei dat, als tien wetenschappers a zeggen, de elfde eigenlijk de verdomde plicht heeft om b te zeggen. Anders begeeft men zich op het pad van het eenheidsdenken, van een tunnelvisie. Wat hij zei, lijkt me heel juist. Kritische stemmen zijn nodig, ook al omdat dit magazine wordt gebruikt door andere journalistieke bronnen, die niet altijd zeggen waar ze hun informatie hebben gehaald. Ik juich dus toe dat u die beslissing ten gronde hebt genomen, maar waarom is dat zo laat gebeurd, en wat doen we eigenlijk met die adviezen? Ter zake was er toch wel iets niet in de haak, leek me.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, ik wil me daarbij aansluiten. Zoals mevrouw Moerman zegt, is de vraag op zich enigszins zonder voorwerp geworden, maar we hebben hier inderdaad een voorstel van resolutie geschreven en goedgekeurd gekregen waarin we hebben benadrukt dat het belangrijk is te stimuleren dat er voldoende kritische en kwaliteitsvolle buitenlandberichtgeving is, ook bij ons. Daarbij moet er ook oog zijn voor het niet-klassieke buitenland, voor het Zuiden of de minder bekende Westerse staten. De wereld is immers ons dorp geworden, en het is heel belangrijk dat de mensen een breder beeld hebben van wat er leeft. De druk op de media is echter zo groot dat het allemaal heel kort en heel populair moet zijn. Die buitenlandberichtgeving valt er soms tussenuit, zeker kwalitatief. Dat was enigszins de aanleiding van de resolutie toen. We hebben MO* en IPS (Inter Press Service) expliciet daarin vernoemd, omdat ze echt wel een sleutelrol spelen ten aanzien van de andere media. MO* speelt die rol ook rechtstreeks, als tijdschrift. Ik volg de media niet, maar ik lees ook de kranten en ik zie ook wat er gebeurt met de nieuwe media: de printmedia hebben het heel moeilijk. Dat zal sowieso evolueren in de loop van de tijd.

Minister-president, wat is er nu precies beslist? Waarschijnlijk geldt dit ook voor het volgende jaar. Er was de kritiek dat het bereik onvoldoende was. Moeten zij daar iets aan doen? Kan dat ook op andere manieren dan alleen via het klassieke tijdschrift? Wat zijn de opdrachten voor MO* voor de toekomst?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, de beslissing is ondertussen genomen, wat mij betreft in positieve zin. Toch wil ik me principieel aansluiten. Ik deel de bezorgdheid van mevrouw Moerman. Ook mevrouw Poleyn heeft het belang van MO* en IPS onderstreept. Naar aanleiding van de beslissing die moest worden genomen, heb ik toch wel wat bezorgde reacties gekregen met betrekking tot de interpretatie die de Inspectie van Financiën heeft gegeven aan het werk van professor Joye. We moeten er toch eens over nadenken of en in welke mate dergelijke interpretaties kunnen leiden tot bepaalde beslissingen die eigenlijk niet werden beoogd met wat in oorsprong in een bepaald stuk was geschreven.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Iedereen is tevreden met de beslissing. Mevrouw Poleyn, de beslissing werd genomen op 18 oktober 2013. De regering heeft op mijn initiatief het dossier tot toekenning van subsidies aan de vzw IPS Vlaanderen en aan de vzw Wereldmediahuis goedgekeurd. Ze ontvangen een subsidie van respectievelijk 450.000 en 630.000 euro als bijdrage voor hun werking in de periode 2013-2015. De beslissing werd genomen binnen een scherp budgettair kader.

Op 29 april 2013 kreeg ik een negatief advies van de Inspectie van Financiën. We hebben het teruggestuurd en gevraagd om het te herbekijken. Op 20 juni kreeg ik opnieuw een negatief advies van de inspectie. Ik heb het dossier dan volgens de gebruikelijke gang van zaken overgemaakt aan de minister van Begroting om een begrotingsadvies te krijgen. Ik heb dat

niet gekregen. Ik heb het dan op de ministerraad gebracht en we hebben samen onze verantwoordelijkheid genomen. We hebben de subsidies alsnog goedgekeurd. Het is historisch dat deze commissie daar volledig achter staat.

Ik heb ook die brief van professor Joye gekregen. Hij heeft daarop gereageerd en gezegd dat de output van beide vzw's van hoogstaande kwaliteit is. De journalisten moeten expliciet als relevante secundaire bronnen van nieuws worden beschouwd. Hij heeft elementen toegevoegd die niet in het advies van de Inspectie van Financiën stonden.

Mevrouw Moerman, gezien uw verleden weet u zeer goed dat zo'n advies met een zekere autonomie wordt afgeleverd aan de betrokken minister of aan de regering. Die autonomie is een goede zaak. De lectuur van zo'n advies is vaak interessant. Men kan soms bedenkingen hebben bij de motivatie van een advies. Ik vind, en dat is mijn persoonlijke mening, dat een advies van de Inspectie van Financiën aan de regering, de uitvoerende macht, goed moet worden geplaatst. De bevoegde minister of de ministerraad kan op een bepaald moment een beslissing nemen die ingaat tegen het advies. Dat is hier gebeurd. Meerderheid en oppositie zijn het erover eens dat dit een goede beslissing is. Het tijdverlies komt dus door die negatieve adviezen.

Professor Joye heeft gelijk, denk ik. Uit de brief kunnen we concluderen dat hij niet helemaal goed begrepen is.

Ondanks de twee negatieve adviezen hebben we onze verantwoordelijkheid genomen. Dat was zinvol en nodig. De berichtgeving over het Zuiden is niet onbelangrijk. Het jaar was al ver gevorderd, we hadden enkel voor 2013 een beslissing kunnen nemen, maar ik vond een langetermijnsubsidie een betere beslissing. U hebt me daarin gesteund.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik dank u voor uw antwoord, minister-president. U hebt de chronologie gegeven. Een subsidiedossier dat aanvangt in 2013 zou eigenlijk vóór het begin van 2013 getrancheerd moeten zijn. Maar goed, dat gebeurt nog.

Ik heb de brief van professor Joye hier bij me. “Ten tweede verwijst het verslag” – van de Inspectie van Financiën – “voornamelijk naar één paragraaf op pagina 15.” – van zijn rapport dus – “Los van het feit dat deze paragraaf niet opweegt tegen de positieve eindbeoordeling van beide vzw's,” – en nu komt het – “botst het gebruik ervan met principes van wetenschappelijke eerlijkheid en integriteit.”

Minister-president, ik neem aan dat de inspectie in alle vrijheid en onafhankelijkheid adviezen moet kunnen geven. Het zou leuk zijn, mocht het parlement daar telkens kennis van krijgen. Dat zou fantastische lectuur zijn. Het zou tevens bijdragen tot transparantie.

Maar als een academicus zegt dat het advies van de inspectie botst met de principes van wetenschappelijke eerlijkheid en integriteit, zie ik een fundamenteel probleem. Gelukkig heeft iedereen dat door, maar misschien lukt dat niet altijd. Misschien is het op andere momenten minder uitgesproken of springt het minder in het oog en valt er niemand over. Het zou niet slecht zijn dat de twee partijen eens gaan samenzitten en de contouren van zo'n advies vastleggen. Dit vind ik echt niet kunnen.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Minister-president, ik wil u nog eens expliciet feliciteren met het nemen van uw verantwoordelijkheid als minister van Buitenlands Beleid. Het alternatief was het stopzetten van de subsidies. Dan zouden de media over enkele jaren onder druk komen te staan om weer iets gelijkaardigs op te richten. U hebt een verstandige beslissing genomen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Moerman, de krijtlijnen voor een advies van de Inspectie van Financiën liggen vast. Er is natuurlijk enige ruimte en onafhankelijkheid.

Mocht het nog niet gebeurd zijn, dan zal ik aan de betrokkenen de brief van professor Joye bezorgen. Ik zal benadrukken dat het onderwerp hier aan bod is gekomen en verwijzen naar pagina 15 van het rapport.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de ondersteuning van bedrijven die uitvoeren naar Angola - 319 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister-president, van 20 tot en met 22 oktober trok u naar Angola, vergezeld door enkele andere Belgische excellenties en vertegenwoordigers van 67 Vlaamse bedrijven. Ook Flanders Investment and Trade (F.I.T.) was aanwezig op de missie, om Vlaamse ondernemingen die naar Afrika exporteren te ondersteunen, want steeds meer Vlaamse ondernemers vinden de weg naar Afrika.

Angola is de tweede grootste olie-uitvoerder van het Afrikaanse continent en een van de belangrijkste diamantproducenten ter wereld. Focussectoren voor de zending naar Angola waren dan ook olie, gas en diamant.

Minister-president, als steeds meer Vlaamse ondernemers de weg vinden naar Afrika, en daarvoor ondersteund worden door de Vlaamse overheid, moeten we daar toch even bij stilstaan. Wat brengt die buitenlandse handel van onze Vlaamse bedrijven teweeg in het Zuiden? Wat is het effect van die handel wereldwijd?

Zo had u onder andere een ontmoeting met het management van Sonangol, het staatsbedrijf voor de olie- en gasindustrie, maar ook zelf olie- en gasproducent. Sonangol zou verantwoordelijk zijn voor heel wat vervuiling door eigen olie- en gasexploitatie of door de multinationals die het moet controleren. Vooral de noodzaak om steeds dieper in zee te boren en onder meer de toepassing van ‘hydraulic fracturing’ met giftige chemicaliën, zorgen voor voortdurende olie- en gaslekken, seismische storingen, veel milieuschade, met ook de bedreiging van de visvoorraden voor de kust waar de plaatselijke vissersbevolking afhankelijk van is. Vissers, burgers, maar ook arbeiders in de olie- en gasindustrie staan bloot aan vervuiling door polycyclische aromatische koolwaterstof (PAK’s), zware metalen enzovoort.

Sonangol staat ook bekend om zijn corruptie. Het gevolg is dat veel van de inkomsten van dit staatsbedrijf nauwelijks doorstromen naar de bevolking. Als Vlaanderen in Angola en zeker met een bedrijf als Sonangol zaken wil doen, mogen we geen abstractie van dergelijke praktijken maken. Dit mag zeker niet gebeuren indien het de bedoeling is intens met deze mensen samen te werken en zich in hun werkwijze in te schakelen.

Naar aanleiding van het bezoek van een delegatie van het Vlaams Parlement aan een betonbedrijf in Cambodja heb ik enkele weken geleden een vraag om uitleg gesteld over de opvolging van de ethische en duurzaamheidscriteria voor de ondersteuning door F.I.T. Dat betonbedrijf lijkt met die criteria weinig rekening te houden. Het bedrijf heeft de kritiek weerlegd. Wat de gehanteerde ethische en duurzaamheidscriteria betreft, heeft dit ons echter niet kunnen overtuigen.

Minister-president, u hebt toen erkend dat er een probleem met dat bedrijf is. De Vlaamse overheid heeft er moeite mee de criteria en de opvolging hiervan aan de door F.I.T. ondersteunde Vlaamse bedrijven op te leggen. Met betrekking tot de 67 bedrijven die aan de zending naar Angola hebben deelgenomen, kunnen we ons dezelfde vragen stellen.

Welke steun hebben de 67 aanwezige bedrijven ooit van F.I.T. ontvangen? Welke steun zullen zij ontvangen?

Hoeveel heeft de trip naar Angola de Vlaamse overheid gekost? Ontvangen de bedrijven financiële steun voor deze missie?

Is tijdens de missie gesproken over de ethische en duurzaamheidscriteria die een voorwaarde vormen om steun van F.I.T. te ontvangen?

Wie legt het programma van dergelijke zendingen vast? Op basis waarvan gebeurt dit? Hoe worden de bedrijven geselecteerd die aan een missie deelnemen? Wordt ook naar de duurzaamheid en de ethiek in het beleid van deze bedrijven gekeken?

Op welke wijze komt de stimulering van de buitenlandse handel in olie tegemoet aan de Vlaamse doelstellingen in verband met hernieuwbare energie, beperking van de CO₂-uitstoot en duurzame investeringen? Zijn er afdoende garanties dat alle akkoorden in verband met de handel in diamanten volledig conform de Kimberleyproceescertificering voor de internationale handel in ruwe diamant zullen verlopen?

Hebt u de in talloze rapporten van milieu- en mensenrechtenorganisaties vermelde problemen bij de Angolese overheid of bij Sonangol aangekaart? Zo ja, hebt u een afdoend antwoord gekregen? Zo neen, zult u zich alsnog nader laten informeren over de mogelijke wantoestanden in dit land en de mogelijke wanpraktijken in dit bedrijf?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, F.I.T. ondersteunt door middel van subsidies vooral initiatieven buiten de Europese Economische Ruimte (EER). Die werkwijze heeft betrekking op het internationaal ondernemen. De meeste initiatieven staan enkel open voor kmo's. De grootte van de bedragen schommelt tussen 500 euro en 55.000 euro. Slechts een aantal specifieke initiatieven kunnen steun ontvangen.

Ik som ze even op. Het gaat om prospectie of zakenreizen buiten de EER, om reizen naar de zetels van multinationale of multilaterale instellingen, om de deelname aan een buitenlandse beurs of een niche-evenement, om de oprichting van een prospectiekantoor buiten de EER, om de aanmaak van productdocumentatie, commerciële vertalingen en de inlassing van vakmedia, om de registratie, homologatie en certificatie, om de uitnodiging van aankopers en beslissingsmakers van buiten de EER en om de intrek in een dienstencentrum.

Wat de zending naar Angola betreft, konden kmo's enkel subsidies voor een prospectiereis buiten de EER aanvragen. Hiervoor hebben zestien bedrijven een steunaanvraag ingediend. Tot nu toe zijn een twaalfstal aanvragen verwerkt. De uitbetaling van de subsidies gebeurt pas nadat de nodige bewijsstukken zijn geleverd.

Specifieke informatie over welk bedrijf welke steun heeft ontvangen of over welke bedragen zijn uitgekeerd, kan ik niet vrijgeven. Dit valt onder het vertrouwelijk en bedrijfsgevoelig karakter van deze informatie. Ik heb die informatie zelf trouwens ook niet.

De gedetailleerde totale kostprijs van de handelsmissie naar Angola kan nog niet worden berekend. Nog niet alle facturen zijn ontvangen. De geschatte uitgaven voor de organisatie van de missie worden op 49.000 euro geraamd. Er volgen echter ook inkomsten, zoals inschrijvingsgelden en dergelijke. Hoewel deze inkomsten niet volledig los van de handelsmissie naar Zuid-Afrika kunnen worden bekeken, worden ze op 42.600 euro geschat. Het gaat hier om de subsidiekosten en niet om het geheel. Indien de totale missie niet meer zou kosten, zou dat wel heel goedkoop zijn.

Mevrouw Meuleman, u hebt een aantal vragen gesteld die vorige keer, naar aanleiding van het werkbezoek aan Vietnam en Cambodja, ook al aan bod zijn gekomen. Ik kan in herhaling vallen. Volgens mij levert FIT inspanningen om ethiek en duurzaamheid in verband met het

internationaal ondernemen te benadrukken. Dit past binnen de context die ik vorige keer heb geschetst.

In dit geval gaat het om een zending van het hier zeer geliefde Agentschap voor Buitenlandse Handel. Iedereen weet dat deze missies volgens de regels van de kunst worden georganiseerd. Ik kan of moet hier geen verdere uitleg over geven.

De vraag hoe we dit in bepaalde landen moeten aanpakken, leidt natuurlijk tot een interessant debat. U hebt zelf naar het Kimberleycertificeringsproces verwezen. Dit is mede door de Angolese overheid tot stand gebracht. Toen ik daarnaar verwees, heb ik zelfs applaus gekregen. Hieruit blijkt dat we dit genuanceerd moeten benaderen. De Antwerpse diamantsector heeft zijn verdere diensten aangeboden. Dit zal tot verdere samenwerking leiden. Dergelijke samenwerkingen introduceren ethische en duurzaamheidselementen.

Hetzelfde geldt voor waterzuiveringen en dergelijke. Die investeringen komen heel wat mensen ten goede. Die mensen beschikken nu niet over gezuiverd water of leven in slechte omstandigheden. Indien die overheden dergelijke infrastructuurwerken toelaten, is de vraag of we niet beter bepaalde stappen zetten. Het gaat dan niet enkel om de economie, maar ook om de ethiek en de duurzaamheid. We kunnen een soms vrij beperkte bijdrage leveren om die samenlevingen tot een hoger niveau te tillen. Dit is een afweging die we telkens opnieuw moeten maken. De bedrijven zien daar kansen. Volgens mij is dit een goede werkwijze.

Ik weet niet hoe Groen dit zou willen benaderen. Een bedrijf zou ginds met het vingertje kunnen zwaaien en bepaalde zaken onaanvaardbaar kunnen vinden. Ik pas daarvoor. Dit is een delicaat en belangrijk proces. De overheid, in dit geval de aanwezige ministers en de prinses die daar ook was, moeten trachten aan de opbouw van dat land te helpen. We moeten trachten daar een aantal Westerse, Europese democratische waarden te introduceren.

Mevrouw Meuleman, ik heb een vrij algemeen antwoord gegeven. Ik zou dieper op het Kimberleycertificeringsproces kunnen ingaan. De bottom line is de vraag of we dat al dan niet op een pragmatische wijze wensen aan te pakken. Daar waar het echt moet, moeten we op onze strepen staan en politiek duidelijke taal spreken. Ten aanzien van de bedrijven lijkt de aanpak van F.I.T. die we hier vorige keer hebben besproken me de juiste aanpak.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister-president, u hebt inderdaad vrij vaag geantwoord. Op een aantal van mijn deelvragen hebt u ook niet geantwoord.

U zult hier van mij zeker geen ongenueerde uitspraken horen. Een zekere vorm van pragmatiek is noodzakelijk. We moeten kleine stappen vooruit zetten en kunnen dus niet verwachten dat we vanuit Vlaanderen de wereld van vandaag op morgen zullen veranderen. Ik ben het daar helemaal mee eens.

Ik weet niet of u de rapporten hebt gelezen van die organisaties. Ik heb ook de links meegegeven. Het gaat over humanrightsorganisaties en milieuorganisaties die de toestand en de corruptie in het land beschrijven, alsook de resultaten van een aantal van die operaties en de gevolgen voor de bevolking. Wanneer men met de grote trom en met zo'n grote missie naar zo'n land trekt, zoals u dat hebt gedaan, dan lijkt het me logisch dat men zich daar een aantal vragen bij stelt. Men verwacht dan toch dat de eindbalans positief is en dat er toch een aantal positieve gevolgen zijn, niet alleen voor de winst van de Vlaamse bedrijven maar ook voor het Zuiden. Het is dus de bedoeling een win-winsituatie na te streven en niet blind te zijn voor wat men teweegbrengt in het land waar men investeringen doet, zeker wanneer dat gebeurt met Vlaamse subsidies. Telkens als zo'n zending plaatsvindt, moeten we daarbij stilstaan.

U zegt dat er zestien aanvragen zijn geweest waarvan er twaalf zijn verwerkt en dat u niets meer kunt zeggen over die aanvragen en over waarvoor die subsidies zijn toegekend en uitbetaald en wat daar precies mee is gebeurd. Het gaat toch om geld vanuit Vlaanderen waar

we geen zicht op hebben. Is dat de normale gang van zaken? Moeten we ons daar geen vragen bij stellen?

Wie legt het programma vast van zo'n zending en op basis waarvan gebeurt dat? Is er geen manier waarbij het parlement inzage en inspraak kan krijgen in dat programma? Kan dat niet worden voorgelegd, bijvoorbeeld aan een commissie Buitenlands Beleid zodat het parlement daar zeggenschap in krijgt? Het lijkt me een goed voorstel om dat eens te bekijken.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Wat dat laatste punt betreft, ben ik het eens met mevrouw Meuleman. In het verleden hebben we naar aanleiding van de voorstelling van de beleidsbrieven het overzicht gekregen van de buitenlandse missies van de minister-president. Ik heb al meer dan eens de minister-president op voorhand ondervraagd in het kader van de eventuele bezoeken die hij aflegt. Ik vind wel dat er moet worden gezocht naar een mogelijkheid waarbij zo'n programma met de commissie gedeeltelijk kan worden doorgenomen. Ik vind het belangrijk dat het parlement daar ook inspraak in heeft.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Dit land heeft gedurende vijf jaar een burgeroorlog gekend. Van hieruit is het gemakkelijk om al of niet terechte kritiek te leveren. Dat land is in volle opbouw en beseft zelf dat er nog veel werk aan de winkel is. Die mensen proberen wel om hun land op te bouwen en de economie een dynamiek te geven. Zij zijn in die zin goed bezig. Zo zullen ze de inkomsten uit gas en olie in een fonds stoppen. Dat fonds investeert minstens 50 procent in het land zelf. Daar kan heel wat kritiek op gegeven worden. Maar een land dat zijn eigen toekomst in handen wil nemen, moeten we met respect behandelen. Er zijn nog andere voorbeelden zoals Aqua para Todos, een programma voor waterzuivering dat wordt gesteund vanuit de Angolese staatskas.

We hebben het al gehad over de reis van deze commissie naar Vietnam en Cambodja. De heer Kennes zou daar een voorzichtige vraag hebben gesteld over de mensenrechten enzovoort. Zelfs de commissie stelt dus vast dat het in een bepaald kader niet zo evident is om een land met de vinger te wijzen. *(Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman)*

Het gaat hier over een praktische benadering, mevrouw Meuleman. Wanneer u op dat niveau met andere landen in contact komt, dan moet dat op een goede manier gebeuren. Dat u daar zelf niet slaagt wanneer u daartoe de kans hebt, is alleen maar te betreuren. Ik wil daar echter niet op terugkomen, want ik was daar zelf niet bij.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik was er wel bij zoals de meeste leden van deze commissie. Wij zijn inderdaad naar het parlement van Cambodja geweest en daar zijn inderdaad vragen gesteld, ook tijdens de ontmoetingen met een van de topmensen van de communistische partij. Het ging toen niet over bedrijven, maar wel over mensenrechten en over de rechten van de oppositie. De antwoorden waren even veelzeggend door wat wel als door wat niet werd gezegd.

Minister-president Kris Peeters: Bij deze is die informatie dan vervolledigd. De informatie die ik had gekregen, was dus onvolledig.

Zeker in het kader van de beleidsbrief ben ik graag bereid om meer toelichting te geven over de buitenlandse reizen als daar vragen over zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de kredieten van Dexia aan het Israëlische nederzettingenbeleid - 326 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: In een recent VN-rapport over de mensenrechten in de bezette gebieden van Palestina stond onlangs felle kritiek op de Belgisch/Franse overheidsbank Dexia. Volgens het rapport verstrekt de Dexia Group via Dexia Israël Bank kredieten aan Israëlische overheden die de illegale bouw van nederzettingen op Palestijns grondgebied financieren.

Dexia zelf stelt sinds 2008 geen nieuwe kredieten te hebben toegekend voor nederzettingenbouw. Dat sluit alleszins aan bij het antwoord dat u hebt gegeven in deze commissie in juni 2010 op een vraag van de heer Diependaele. U zei toen: “Wij kunnen u hierbij bevestigen dat Dexia Israël sinds juni 2008 geen nieuwe leningen heeft toegekend aan Israëlische nederzettingen. Zoals we trouwens ook al hebben aangehaald tijdens de algemene vergadering, is het bedrag van de uitstaande leningen aan de nederzettingen sinds de overname van onze dochterondernemingen door Dexia in 2001 voortdurend gedaald en vertegenwoordigt het momenteel minder dan 1 procent van het totaal, tegen bijna 5 procent bij de overname.”

Ik vraag me dan ook af hoe de VN tot zulke verregaande conclusies kan komen in een actueel rapport. Is Dexia dan na 2010 opnieuw begonnen met leningen toe te kennen? Is de informatie die u ontving en toen meedeelde niet correct? Of baseert de VN zich op feiten van voor die datum? Ik hoop alleszins dat u enige duidelijkheid kunt scheppen.

Minister-president, hebt u kennis genomen van bovenvermeld VN-rapport? Zo ja, hoe rijmt u de conclusies over de Dexia-financiering van illegale nederzettingenbouw aan uw verklaringen ter zake in juni 2010?

Is het standpunt van de regering over deze specifieke problematiek onveranderd gebleven sinds juni 2010? Zo ja, hoe wordt daar op beleidsvlak concreet gevolg aan gegeven?

Hoe groot is het aandeel van uitstaande leningen aan nederzettingen van Dexia? Hoe evolueerde dit ten aanzien van de 1 procentverhouding die u in juni 2010 noemde?

De heer Jan Roegiers: Ik vind dit een goede vraag, al moet worden opgemerkt dat de minister-president een deel van het antwoord al in april 2011 heeft gegeven. Dat laatste is evenwel niet erg. Want de vraag biedt u de kans, minister-president, om te reageren op een aantal zeer expliciete uitspraken van Richard Falk. Ik wil graag uw standpunt daarover kennen. Bent u het met hem eens dat Dexia nv – en dus België – medeverantwoordelijk is voor de schendingen van de mensenrechten in de Palestijnse bezette gebieden? Wat is uw standpunt inzake zijn conclusie dat België en Frankrijk, als belangrijkste aandeelhouders van Dexia, de Palestijnse bevolking financieel moet compenseren voor het nadeel dat zij door die illegale financiering hebben ondervonden?

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik heb mij toen, naar aanleiding van de vragen van de heer Roegiers, ook nu geïnformeerd bij Dexia. Ik heb via mijn medewerkers tekst en uitleg gevraagd. Wat volgt, is de uitleg die ik kreeg.

Dexia bevestigde opnieuw dat de situatie sinds de vorige vraag over dit onderwerp niet is veranderd. Dexia Israël heeft sinds juni 2008 geen nieuwe leningen aan Israëlische nederzettingen toegekend. Dexia stelt dat de resterende leningen langlopend zijn, met een contractuele looptijd tot 2018. Vandaag zou het resterende bedrag dat is geleend aan de kolonies zijn gedaald tot 1,2 miljoen euro, of 0,12 procent van het totaal van de toegekende

leningen door Dexia Israël. Dat is goed voor 0,0005 procent van het totale vermogen van Dexia. In 2001 ging het nog om 5 procent.

Ten gevolge van de doorgevoerde kapitaalsverhoging controleren de federale en de Franse overheid samen Dexia. De Vlaamse overheid is een heel kleine minderheidsaandeelhouder geworden. De vertegenwoordigers van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij in de raad van bestuur van Dexia volgen dit dossier op. Dat geldt ook voor de vragen die de heer Roegiers heeft gesteld. Sinds de eerste vragen die over dit dossier zijn gesteld, is er dus niets gewijzigd. Het belang van de leningen is nog verminderd, bovendien gaat het over aflopende langetermijnleningen. Meer informatie kan ik u niet verstrekken.

De heer Jan Roegiers: Kunt u mij een antwoord geven op mijn vragen, minister-president? Wat is uw standpunt over de schending van de mensenrechten? En wat vindt u van het voorstel van Richard Falk om de Palestijnse bevolking te compenseren?

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Roegiers, het betreft een dossier waarvan ik u de cijfers heb meegedeeld. Ik kan niet zeggen in welke mate er rechtsgronden zijn om vergoedingen uit te betalen. Ik heb bij de bank informatie opgevraagd, en ik heb die hier meegedeeld. Ik geef geen publieke antwoorden op uw vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Vlaamse economische diplomatie ten aanzien van China
- 335 (2013-2014)**

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, collega's, in een interview in het weekblad Humo van 17 september 2013 stelt de Vlaamse Chinakenner, onderzoeker aan de VUB en bezieler van het Brussels Institute of Contemporary China Studies Jonathan Holslag dat, onder meer ten gevolge van de sterke fragmentatie van de diplomatie in België over het federale beleidsniveau en de gewesten, ons land niet veel gewicht in de schaal kan leggen bij het lobbyen bij de Chinezen voor het binnenrijven van Chinese investeringen. De vestiging van Flanders Investment & Trade (F.I.T.) in Peking stelt volgens hem niet veel voor. Bovendien kaartte hij ook de in zijn ogen gebrekkige expertise over het Aziatische land bij het Vlaams handelsagentschap aan.

In het interview zegt hij: 'Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft in Peking een oorlogsmachine van een paar dozijn diplomaten zitten die allemaal op verschillende economische sectoren werken. Wij hebben daar amper een tiental mensen, elk met een eigen kantoortje. F.I.T. betreft in Peking een verdieping in een anoniem appartementsgebouw. Een kopieermachine en een vergadertafel voor tien personen: meer stelt het bureau niet voor. Veel gewicht om te lobbyen heb je dan niet. Onze buurlanden weten ook veel meer dan onze politici en handelsagentschappen. Dat merk ik als ik met overheden in het buitenland ga praten. Onze expertise zit op het niveau van de kleutertuin. Ook op politiek vlak zijn onze contacten niet dezelfde als die van kleine landen als Denemarken en Oostenrijk, waar de zaken met veel meer ernst en professionalisme worden opgevolgd.'

De toon en de stijl is voor zijn rekening. Die hebben misschien ook te maken met het medium waarin het interview verscheen. En het is natuurlijk de mening van slechts één persoon. Ik heb er dan ook de cijfers van het International Muntfonds (IMF) bijgehaald. Eind 2012 is China de eerste handelspartner van niet minder dan 78 landen die samen goed zijn voor 55 procent van het mondiaal bbp. China neemt voor Vlaanderen in belang toe, maar bevindt zich

op de zevende plaats, wat nog ver is verwijderd van de eerste positie. De brutale beweringen in het interview worden dus in zekere zin ondersteund door de cijfers. Ik ga er wel van uit dat de mensen die daar voor ons actief zijn, proberen om goed werk te leveren met de middelen die zij hebben. De vraag is echter of wij daar optimaal bezig zijn. Kan het nog beter?

Dit brengt mij tot de volgende vragen. Bent u het eens met de standpunten van Jonathan Holslag? Ik neem aan van niet, en verneem graag uw tekst en uitleg. Zijn er redenen om – weliswaar met respect voor de autonomie van het Chinese F.I.T.-filiaal – wijzigingen aan de werking aan te brengen? In het artikel verwees Jonathan Holslag naar de betere contacten tussen China en Nederland. Nederland is er volgens hem met meer mensen aanwezig, en werkt ook professioneler. Liggen er kansen in een nauwere samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland in China?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, wat wordt er toch allemaal gepubliceerd! Hier gaat het over een Chinakenner die zich laat verleiden tot uitspraken die de journalist toch zou moeten natrekken.

Ik ben het volstrekt oneens met wat Jonathan Holslag heeft gezegd. Hij slaat de bal volledig mis wanneer hij bijvoorbeeld zegt dat F.I.T. in een anoniem appartementsgebouw is gehuisvest. In werkelijkheid liggen de kantoren van F.I.T. al jaren in het Belgisch ambassadegebouw, in een diplomatieke wijk van Peking. Ik kan dat zeggen, want ik ben er geweest. Zo hoort het ook. Dit toont aan dat deze Chinakenner een loopje neemt met de werkelijkheid. Kijk naar zijn toonzetting. De journalist zou de reflex moeten hebben om de feiten te controleren en aan F.I.T. te vragen of dat allemaal klopt.

Dat Vlaanderen investeringen zou mislopen omdat de leefbaarheid niet goed zou zijn, slaat ook nergens op. Het is dus een zeer tendentius artikel, maar misschien geeft het blad daar aanleiding toe. Dat weet ik niet. Ik lees Humo ook niet elke week. (*Opmerkingen van de heer Karim Van Overmeire*)

Ik ga ervan uit dat de commissie mij informeert over websites en weekbladen die ik niet of toch niet regelmatig lees, maar u doet dat al evenmin, begrijp ik.

Goed, dat toont aan dat er toch al factuele fouten in staan. Er wordt een sfeer gecreëerd die spijtig genoeg negatief en onjuist is.

Inhoudelijk verwijs ik naar de beleidsnota, waarin nadrukkelijk staat dat wij ons willen profileren op de groeiemarkten. China is daar uiteraard één van. Voor het vergroten van het Vlaamse exportmarktaandeel hanteert F.I.T. een focusstrategie, waarbij 25 landen en hun doelsectoren worden geselecteerd. China is een van die 25 landen die binnen de focusstrategie worden geïdentificeerd. Concreet richt F.I.T. zich in China op cleantech, de creatieve industrie, de gezondheid en de farmaceutica, transport en logistiek en voeding en dranken. Het is niet omdat men een heel leger ter beschikking heeft dat men een oorlog kan winnen. De kwaliteit en het gericht werken – ik kom daar straks nog op terug – geven misschien meer resultaat dan daar rondhossen met een indrukwekkend aantal personeelsleden, wat in China en in Beijing zelfs nog niet eens opvalt, omdat ze daar met heel veel meer zijn.

Ook voor het aantrekken van investeringen worden grote inspanningen geleverd. F.I.T. heeft daartoe sinds een paar jaar zijn strategie en aanpak aangepast, met de bedoeling om, in de filosofie van de beleidsnota, Chinese investeringen te bevorderen. Het team in Beijing werd daarom onlangs nog uitgebreid met een nieuwe invest deputy. Daardoor zijn er nu in alle drie F.I.T.-kantoren in Mainland China invest deputies actief. Zij worden voltijds ingezet voor het prospecteren van investeringsprojecten. Daarmee zijn we met F.I.T. alleen al in Peking met een tiental personen aanwezig. In Mainland China heeft F.I.T. overigens ook in Guangzhou en Shanghai kantoren. De werking van de diverse F.I.T.-kantoren wordt bovendien

regelmatig geëvalueerd, en waar nodig bijgestuurd. Daarbij wordt rekening gehouden met objectieve doelstellingen, zoals u weet. Het gaat dan over die kritieke performantie-indicatoren.

Het artikel stelt dat landen als Oostenrijk en Denemarken de zaken met meer ernst en professionaliteit opvolgen. Dat is alweer zo'n uitspraak die nergens op slaat, maar rustig blijven is de boodschap, en dat met harde cijfers weerleggen. Ik constateer dat Vlaanderen in 2012 voor 18,96 miljard euro naar China exporteerde. Daarmee behoort Vlaanderen tot de Europese topexporteurs. Ter vergelijking, Oostenrijk, dat voor een bedrag van 16,6 miljard euro exporteerde en Denemarken, voor 3,75 miljard euro, staan duidelijk achter ons. Overigens kunnen we vaststellen dat de Duitse export naar China in 2012 met 5,9 procent kromp. Nederland noteerde zelfs een krimp met 9,7 procent in de export naar de belangrijkste Aziatische partners. Vlaanderen, daarentegen, presteerde een groei met 363,2 miljoen euro. Dat is een stijging met 5,4 procent.

Zeker voor die mensen die daar elke dag hard werken, moet een dergelijk artikel natuurlijk hard aankomen. Ze moeten zich nog meer gekwetst voelen dan wij hier, want zij leveren daar echt prachtig werk. Ik ben er dus ook een paar keer geweest. Het is dan spijtig dat een zogenaamde Chinakenner zulke dwaasheden lanceert, en nog erger is dat een journalist dat noteert, en nog erger is dat het ook nog wordt gepubliceerd, maar goed.

We hebben het daarnet over Nederland gehad. Ik wil daar niet op vooruitlopen, maar waar we de krachten kunnen bundelen met Nederland, moeten we dat zeker doen. Misschien is China een mogelijkheid ter zake, maar ik wil daar niet op vooruitlopen. Het is echter zeker een verder te bekijken mogelijkheid.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord en uw rechtzetting van de feiten. Ik had nog niet het genoegen om tot in China af te reizen en te zien hoe F.I.T. daar is gehuisvest. Toen ik deze vraag indiende, heb ik het cv van de betrokkene toch even nagekeken. Op het eerste gezicht ziet dat er vrij oké uit, wat natuurlijk geen garantie is dat we elke uitspraak van die man en elk artikel dat erover wordt gepubliceerd voor waar moeten aannemen. Daarom ook leek het me dat het mijn plicht was om hier elementen naar voren te brengen. Ik ben heel blij dat u een en ander hebt kunnen rechtzetten. Ongetwijfeld blijven daar nog veel kansen liggen, maar ik ben het met u eens dat de mensen die daar momenteel actief zijn, hard werken met de middelen waarover ze beschikken. Daarover kan er geen enkele discussie zijn, meen ik.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■